www.svoboda-news.com

Published and Distributed under permit (No. 701), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXX. — Число 145. — Джерзи Сити, Н. Дж., субота, 24. червня, 1922.

VOL. XXX. — No. 145. — Jersey City, N. J., Saturday, June 24, 1922. — THREE CENTS

ВБИТО 40 РОБІТНИКІВ В БОРОТЬБІ СТРАЙКАРІВ ПРОТИ СТРАЙКОЛОМІВ У МАЙНАХ В ІЛЛИНОЙ

ГЕРРИН, Ілл., 22. червня. — Через 24 години тривала кровава боротьба стракуючих робітників в тутешніх майнах проти спроваджених страйколомів, котрі працювали під військовою охороною.

5,000 юнійних майнерів-страйкарів напало на майну, де робили спроваджені робітники і зачалась кровава боротьба, в якій, як тепер обчислюють згинуло около 40 як не більше спроваджених робітників.

Страйкарі були розюшені до крайности і боролися з робітниками, що працювали в майнах, в безпощадний, прямо звірський спосіб.

Робітники оповідають, що страйкарі 15 страйколомам привязали комині до шиї і вкинули їх до ставу.

Кількох спалили живцем. Деяких зліквували. Інших розстріляли або вбили.

Коли по добі кровавого бою вдалося властям привернути спокій, на полі бою були трупи, кров і знищення.

Трупів забрано до трупарень, де прибігли жінки і діти пізнавати своїх чоловіків і батьків.

Тепер в Геррин вже царить мир і спокій, але і смуток та горе. Майни вже зачинені і тепер власники кажуть, що не відчинять, поки справа страйку не буде поладнана.

Покищо усе притихло, але це виключений новий вибух кровавої борні, якщо страйк не буде поладнаний у згоді зі страйкарями.

150,000 АНТРАЦИТОВИХ МАЙНЕРІВ ЗА СТРАЙКОМ

ГЕРЗЕЛТОН, ПА., 22. червня. — Секретарі трох антрацитових дистриктів Злучених Копальняних Робітників, котрі заступають 150,000 робітників, зачали нині списувати голоси рідних місцевих юній у справі уповажнення назначеного комітету до переміни здержання праці на страйк.

В понеділок буде у Вилкс-Беррі мітинг сього комітету, якому буде предложений звіт про голосоване.

Вчера вечером якийсь час голосовання, тайно або явно.

Провідники юній запевняють, що вислід голосовання виказує майже однодушну заяву за страйком.

ЩЕ ДОРОЖНЯ В АМЕРИЦІ ВЕЛИКА

ВАШИНҐТОН, Д. К., 22. червня. — Найновійші обчислення про дорожню в Злучених Державах виказують, що житє в Америці тепер є дорозше о 55% від життя перед вибухом світової війни в липні, 1914 року.

Се означає спадок дорожні за останні два роки, себто від липня, 1920, коли житє в порівнанню з коштом з 1914 року було подорожіло о 104%. Значить, що дорожня спала майже о половину, і житє вже не є два рази дорозше, як було в 1920 році, але тільки 1½ раза дорозше від передвоєнного життя.

В усякому разі ще в Америці дорожня велика і ще забере немало часу заки і тих 55% дорожні консументи вспіють жити та стануть видавати на житє стільки що тому 8 літ.

20 МІЛІОНІВ ЛЮДИЙ В АМЕРИЦІ ХОДИТЬ ЩОДНЯ НА „МУВІЗ"

НЮ ЙОРК, Н. Й., 22. червня. — Нині відбулися збори представників 50 ріжних добродійних товариств у справі поліпшення образкових театрів в Америці.

Скликав їх Вил Г. Гейс, голова товариства витворців і продавців движимих образків.

Він сказав до зібраних гостий, що промисл образкових театрів це чинник, який має найбільший вплив на нарід Злучених Держав. Щодинни, казав Гейс, 20 мілінів людий ходить до образкових театрів.

Сей промисл має пів бібліона (міліярда) долярів капіталу. Працює в ньому 50,000 людий, яким платить 50 мілінів долярів платні. Загалом усього приходу річно має промисл образкових театрів в Америці $750,000,000.

ДВА РАЗИ ХОТІВ УБИТИСЬ, І ОБА РАЗИ БЕЗУСПІШНО

НЮ ЙОРК, Н. Й., 22. червня. — Геррі Морис Шнайдер, 51 літ, намагався нині відібрати собі житє скоком з даху поверхової каменниці при 168-ій улиці і 3-ій евені в Бронксі, в Ню Йорку. Але по першім скоку не вбився, тільки потовкся.

Тоді він зібрав усі сили і видрапався вдруге на дах та хотів скочити долів з іншої сторони, відки стіна була висша. Одначе як розмахнувся до скоку, він почув що його хтось держить за обшивку.

Се зловив його вовсмен, котрий побачив його ще від пробного скоку і поманджав за ним на дах, де його шупнув за обшивку і, поносувавши другий скок, запровадив до шпиталю для лікарських оглядин його умового стану.

КАЖУТЬ, ЩО ЩЕ МОЖЕ БУТИ ОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ У ВАШИНҐТОНІ

ГАҐА, столиця Голяндії, 22. червня. — Тутешня преса займається тепер вгадуванням, що вийде з гаґської економічної конференції у справі Росії.

Є погляди, що як конференція вдасться, то по ній буде скликана ще одна, імовірно у Вашинґтоні. Деякі газети кажуть, що конференція повинна вдатись тому, що в ній беруть участь самі молоді люди, котрі, як повідають газети, повинні мати запал до справи і видіти новий світ а не тільки старий, як се бачать старі дипльомати.

ПРИЗНАННЯ ДЛЯ ФІЛІПІНЦІВ.

ВАШИНҐТОН, 21. червня. — Палата послів приняла нині на урочистім засіданню філіпінську комісію, що приїхала сюди домагатися самостійности островів Філіпін. Опісля їх приймав в себе на обіді президент палати.

ЗДУХА НІМЕЦЬКИХ ТА МОСКОВСЬКИХ МІЛІТАРИСТІВ.

ПАРИЖ, 21. червня. — До Москви мали приїхати сими днями представники німецької мілітаристичної партії, щоби порозумітися з російськими мілітаристичними большевиками в справі спільного ділання. Межи гістьми є полковник Бадер, головний помічник генерал Людендорфа.

ЧЕХИ ЗИЧУТЬ ГРОШІ АВСТРІЇ.

ВАШИНҐТОН, 21. червня. — Чеське посольство подало вістку, що чеськасловацький парлямент ухвалив уділити Австрії позичку в сумі 500 мілінів чеських корон (після нинішнього курсу коло 9,500.000 долярів).

Позичка має бути сплачена протягом 20 літ.

З РОСПРАВИ ПРОТИ СВЯЩЕНИКА-ВБИЙНИКА.

Канадійський суд, в Монтреалю, що тепер веде росправу проти католицького Аделярда Дельорма, обвиненого за вбийство першого брата заборонив женщинам приходити на судову росправу, коли на суді виринуло питанне моральної вміняємости обвиненого. Підчас розбирання сього питання суд має розважати передусім відношенє о. Дельорма до жінок.

ПРАКТИЧНЕ ПРИМІНЕННЄ БЕЗДРОТНОГО ТЕЛЄФОНУ.

Один готель в Бостоні завів у себе цікаве практичне приміненнє бездротного телефону. Вживає він його саме для викликування гостий до телефону. Досі таке викликуванє („пейджін") відбувалося в той спосіб, що телефоністка подавала карточку з іменем готелевого гостя, якого викликують до телефону, готелевому послугачеви, а сей переходив коликарам ждальнею та реставрацією, викликуючи імя викликаного гостя. Місто сеї практики, котра мала такий наслідок, що ціла череда готелевих послугачів ходили реставрацією, голосно вигукуючи, заведено апарат бездротного телефону, сягаючі до кождого стола. Коли котрого гостя викличуть на телефон, телефоністка каже до бездротного телефону: „Мистра так-а—так хочуть на телефоні", а апарат повторює сю вістку при кождім столі тихим голосом. Викликаний сейчас встає і відходить до телефонічної будки.

ПИТАННЄ ВІДНОШЕННЯ ЦЕРКВИ ДО РОБІТНИКІВ.

На американській конференції суспільних робітників епископальних церков, що відбувається тепер в Викфорд, Ровд Айленд, виступав з програмою промовою епископ Ровд Айленд Джеймс Ді Вулф Пері. Він обороняв погляд, що відношенню до робітників церква має обовязок вислухати обі сторони в кождім непорозумінню і старатися дійти до правди. В час страйку приміром, повинні наперед довідатися факти, як вони представляються зі сторони репрезентантів фабрикантів, потім довідатися їх від представників юній. Лише в той спосіб церква, на думку, сього епископа зможе довідатися правду, заняти відповідне становище та зможе бути корисною при полагодженню непорозуміння.

ЛЖАРІ ПРОТИ ПРОГИБЦІЙНОЇ АҐІТАЦІЇ.

Перед зборами Американського Інституту для Гомеопатії (такий напрям в медичній науці) виступав др. Стівенсон з Болтиморе з острою критикою зверненою проти Анти-салунової Ліґи, що веде в Злучених Держав аґітацію за як найострійшою прогибіцією. Він заявив, що твердженє Ліґи, немовби лишень 30 процент лікарів записувало горівку яко лікарство, є чистою брехнею, а зате правдою є, що понад 80 процент лікарів уважає горівку потрібним лікарством. Лікарі вважають її дуже важним побуджуючим средством для старших людий та для людий, поражених несподіванкою. Він висказував надію, що незадовго настане час, коли лікарі будуть могти записувати горівку та другі алькоголічні напитки так само свобідно, як нині можуть записувати другі лікарства.

БОЧКА ЗА ОДЕЖУ.

Щоби запротестувати проти поліційних регуляцій, котрі забороняють ходити по вулицях в купелевих строях, гості одного великого готелю відбули протестаційне віче, а відтак відбули вулицями міста похід, убрані в купелеві строї та бочки. Мовляв, коли купелевий стрій не приличний на вулиці, то він неприличний теж на березі моря.

УКРАЇНСЬКА МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА У ЛЬВОВІ

В неділю, дня 4. червня о 11. год. в полудне відбулось в салях Музея Наукового Товариства ім. Шевченка (при ул. Чарнецького ч. 24) свято відкритя Української Мистецької Виставки. Годину пізнійше отворено виставку для публики. Вступ на виставку 500 мп., для молоді 200. Родинний білет 1000 мп. Для шкіл після умови з секретаріятом виставки.

РОБЕРТ СЕСІЛЬ, ЗА РЕВІЗІЄЮ ВЕРСАЙЛЬСЬКОГО ДОГОВОРУ.

Роберт Сесіль промовляючи в Шефільді на тему відбудови Европи заявив, що головний блуд версайльського договору лежить в тім, що зажадано від Німеччини репарацій, які перевисшили спромогу плачення. Мировий оговір оперто на насиллю місто на замиренню. Сесіл обстоював управильнення европейського питання на підставі братерства і співпраці.

РАКОВСЬКИЙ ПРО ҐЕНУЕНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

Руспресс доносить: Видний член делеґації західно українського уряду на ґенуенську конференцію, розмовляючи з представником Руспресса, так схарактеризував свої враження з конференції:

„Як відомо, на конференції представлено два напрямки, два способи ділання у відношенню до совітів, англійсько-італійський і французький.

Що до совітської делеґації, то по моїй думці, вона прямує до згоди. У всякому разі сказав мені Раковський при нашій стрічі таке: „Ми поторгуємося і конець кінців прийдемо до порозуміння".

ГАЛИЦЬКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР.

До Сокаля виїхав львівський Народний театр „Бесіди" під артист. проводом Ол. Загарова дня 6. червня с. р. та дасть ряд вистав в салі „Сокола".

НАГЛІ СУДИ В ЧОРНОГОРІ.

Рим „Епока" доносить, що югославянське правительство проголосило в Чорногорі наглі суди наслідком революційної аґітації. В Чорногорі, як пише „Епока", є тепер 60.000 югославянських жовнірів. Арештовано богато визначних діячів.

ГРІШНИКИ !!!

РОМАН-ХРОНІКА, О. Я. КОНИСЬКОГО 80ц.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО

ПРИЙМАЄСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

ОБЕЗПЕЧУЙТЕ СЕБЕ І СВОЇ РОДИНИ.

АЙРИСЬКІ РЕСПУБЛІКАНЦІ ВБИЛИ В ЛОНДОНІ ПОЛЕВОГО МАРШАЛА СЕРА ГЕНРІ ВИЛСОНА

ЛОНДОН, 22. червня. — Нині пополудні, коли шеф ґенерального штабу британської армії з часу світової війни, полевий маршал сер Генрі Вилсон, вернувся домів і висідав з автомобілю та ішов по сходах до свого дому на ітон плейс в Лондоні, напало на нього несподівано двох Ірляндців з револьверами в руках. Вони вистріляли до нього, але не влучили кулями. Маршал Вилсон тоді звернувся до заговірників і витягнув викладану золотом шаблю, яку дістав у дарі від Французів. Він хотів увійти в хату, але не міг відчинити і зачав сходити долів сходами, щоб увійти в хату бічними дверми, та заговірники знова засипали його револьверовими кулями, з яких одна влучила його в голову, а друга в коліна. Залитий кровю впав маршал без найменьшого стону на сходи біля зелізних штахетів, відки піднято його і занесено до його мешкання, де була його жінка.

Убийники по замаху стали швидко втікати, але кількох поліцаїв і кількох цивільних людий з улиці метнулось і подалось за втікачами, які зібрали на всі боки, хотячи втечи перед погонею. Одначе мимо обильного револьверового огню утеча убийникам не вдалась. Одного спинив молочар, котрий убийника приголомшив, тарахнувши його фляшкою молока по голові, а другого обезвладив поліцай, шарнувши здалеку в його руку своєю палкою (клобом) і вибивши йому з руки револьвер.

Так придержано і зловлено обох убийників. Публика, яка була зібралась громадно, доразу кинулась на убийників і сильно їх погаратала.

Опісля поліція побитих відвезла до вязниці.

Один з них називається Джеймс Конноллі, а другий Джеймс О'Брен. Оба мають по 24 роки і служили в Даблині, столиці Ірляндії, при ірляндській республіканській армії.

Убийство має підклад політичний. Маршал Вилсон був в останньому часі найсковим дорадником правительства Олстеру (північної Ірляндії) і помагав йому зборoти шин-фейнерських наїзників на Олстер.

ЩЕ ОДНА МАЛА НЕВДАЧА ПРАВИТЕЛЬСТВА ЛОЙДА ДЖОРДЖА В БРИТАНСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

ЛОНДОН, 22. червня. — Нині велика комісія палати громад приняла додаток (емендмент) до законопроєкту про національне обезпеченє здоровя. За додатком голосувало 20 членів комісії, а проти додатку 14.

Проти сього додатку було правительство. Длятого вислід голосовання є невдачею правительства Лойда Джорджа. Одначе ся невдача не є така велика ані важна, аби правительство Лойда Джорджа вважало за потрібно вважати її за виступ парляменту проти себе.

ПОБІДА МАЙКЕЛА КОЛЛИНСА

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 22. червня. — Вислід виборів до ірляндського парляменту не проголошений ще тільки з повіта Корк, одначе вже звісно, що найбільшим побідником там вийшов Майкел Коллинс, голова теперішнього тимчасового правительства Ірляндії, котрий одержав тричі стільки голосів, кілько було треба для вибору.

„ОПІКУНИ" НІМЕЧЧИНИ

БЕРЛІН, 22. червня. — По вступних нарадах німецького міністерства з членами алянтської „комісії запорук" утворено 4 підкомісії, які мають занятись ріжними справами у звязи з фінансовою контролею Німеччини, за якою заявилась алянтська комісія воєнних відшкодовань.

Перша підкомісія має прослідити приходи і розходи Німеччини; друга, справу перепачковування капіталу через німецьку границю; а інші займуться справою довгів Німеччини та офіціяльною статистикою вивозу і ввозу і загалом усього промислу в Німеччині.

ЦІОРУПА БУДЕ ЗАСТУПАТИ ЛЕНІНА

КОПЕГАҐА, столиця Данії, 22. червня. — Телеґрама з Москви доносить, що совет московських большевицьких комісарів дав Ленінови урльоп ізза недуги до осени.

Кажуть, що його заступати-ме другий заступник голови совета комісар Цюрупа.

ЯПОНІЯ ПОТВЕРДЖУЄ ДОГОВІР З АМЕРИКОЮ В СПРАВІ ОСТРОВА ЯП

ТОКІО, столиця Японії, 22. червня. — Японська найвисша рада і князь-регент потвердили нині договір японського правительства з правительством Злучених Держав Америки у справі острова Яп на Тихому океані.

Сей договір забезпечує права Америки і Японії на сьому острові, який одначе і надалі остається під контролею Японії.

ПОЛЬСЬКА ПОМОЧ З АМЕРИКИ

ВАРШАВА, столиця Польщі, 22. червня. — Поляки в Злучених Державах Америки зібрали $3,000 і прислали запомоговим організаціям на Горішньому Шлеску для вдів і сиріт по недавних жертвах тамошних боротьб.

ПОМЕР ВОРОГ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

БУКАРЕШТ, столиця Румунії, 22. червня. — В Італії помер бувший довголітний румунський премієр Таке Йонеску.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents the copy.
One year ....$ 7.00
Six months ....$ 3.75
Three months ....$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.
One year $10.00
Six months ....$ 5.00
Three months ....$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три центи.
На рік ....$ 7.00
На пів року ....$ 3.75
На три місяці ....$ 2.00
В Джерзи Сити і заграницею.
На рік $10.00
На пів року ....$ 5.00
На три місяці ....$ 2.75

За кожду зміну адреса платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ДИПЛОМАТИЧНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОЇ (ГАЛИЦЬКОЇ) НАРОДНЬОЇ РЕПУБЛИКИ В АМЕРИЦІ.

Ч. 1822. 22. червня 1922.

Місія Галицького Правительства в Вашінґтоні просить всіх тих Шановних Громадян, що декларували на Позичку, щоби переслали зголошені суми, бо в найблизших днях висилається до оголошення в часописах послідний поіменний спис тих, що зложили в готівці на Позичку Національної Оборони.

Л. Мишуга,
За представництво Галицької Республики.

В СПРАВІ РЕФОРМИ ПОДРУЖИХ ЗАКОНІВ В АМЕРИЦІ.

Сими днями збирається в Чотока, Ню Йорк, конвенція федеральної Федерації Жіночих Клюбів. Як заповідає оповіщена програма зїзду, американські жінки, що належуть до сьої Федерації, думають ухвалити на конвенції резолюцію за зміною американської конституції про подружі закони.

На основі теперішньої конституції подружі закони належуть в обсяг діяльности стейту: стейт ухвалює закони про подруже, а судові власти сей закон виконують. Наслідком сього межи подружими законами поодиноких стейтів північно-американського союза панує велика ріжниця: що вільно в однім стейті, заборонено в другім. Не лишень вік заключення подружа та потрібні формальности инчі, але, що важнійше, закони про розводи такі ріжноманітні, що частенько таке трафляється, що людина уважається правно жонатим в однім стейті, а за злочинця-двоженця в другім.

Тяжкі наслідки такої ріжноманітности законів про подруже хочуть усунути американські жінки так, що думають постаратися о зміну американської конституції в тім напрямі, щоби закони про подруже ввійшли в обсяг діяльности федеральних властий. На случай, якби така поправка конституції справді перейшла, то конґрес дістаби право видавати закони про подруже, деб воно не мало бути заключене в межах Злучених Держав, а американські федеральні суди розбирайб всі справи після сього федерального закона. З того виймаб одностайність подружих постанов по всіх Злучених Державах.

ВИСЛІДИ МІЖНАРОДНЬОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ В ҐЕНУЇ ДЛЯ СХІДНО-ГАЛИЦЬКОЇ СПРАВИ.

Відень, 28. мая, 1922.

Зясовуючи висліди сеї великої міжнародньої конференції в Ґенуї для нашої справи, треба ствердити, що:

1) на сій конференції провірено і признано ЛЕҐАЛЬНІСТЬ НАШОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА: УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ТА ЇЇ ПРЕЗИДЕНТА Д-РА ЕВҐЕНА ПЕТРУШЕВИЧА, А ТАКОЖ ІСТНУЮЧОГО УРЯДУ. Тим міжнародним актом стверджено, що тільки Українська Національна Рада Східної Галичини та установлений її президентом Уряд являються ОДИНОКО КОМПЕТЕНТНИМ ОРҐАНОМ ДО ЗАСТУПСТВА СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

2) Що справа Східної Галичини є неоспоримо МІЖНАРОДНЬОЮ СПРАВОЮ, та що вона тільки шляхом міжнародніх постанов може бути вирішена.

3) Що вирішенне справи державного становища Східної Галичини є НЕЗВИЧАЙНО ВАЖНЕ не тільки з огляду на національну справедливість по принципу національного самоозначення, але також з уваги на устійнене границь Сходу Европи і консолідації політичних та економічних відносин в Европі.

4) Що вирішенне східно-галицького питання виступило на конференції в Ґенуї як МІЖНАРОДНІЙ ПОСТУЛЯТ І ОКОНЕЧНА УМОВА ДЛЯ ЗАПОРУКИ ТРИВКОГО МИРА В ЕВРОПІ; ТА ЩО ПРОТИ ТОГО СТАНОВИЩА НАШОЇ СПРАВИ НЕ ВИСТУПИЛА НІОДНА З ДЕРЖАВ, ЗАСТУПЛЕНИХ НА КОНФЕРЕНЦІЇ.

5) Що наслідком сього, справу оконечного вирішення державного становища Східної Галичини признали держави, що скликали ґенуенську конференцію, ПЕКУЧОЮ, ЯКА МУСИТЬ БУТИ В НАЙБЛИЗШІМ ЧАСІ ВИРІШЕНА, так, що по укінченню звітів комісії експертів в Ґазі, вона стане ПРЕДМЕТОМ МІЖНАРОДНІХ НАРАД, бо без її вирішення було-б неможливе заключенне ґарантійного мирового договору, якого хотять всі народи.

Як з одної сторони годі відмовити успішної і доцільної діяльности нашого правительства, так з другої сторони мусимо піднести з признанням, що до такого поставлення нашої справи головно причинилась НЕПОХИТНА ПОСТАНОВА НАШОГО НАРОДУ В КРАЮ, А ТАКОЖ НАЦІОНАЛЬНА СОЛІДАРНІСТЬ І КАРНІСТЬ ВСЕЇ НАШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ СУСПІЛЬНОСТИ В КРАЮ І НА ЕМІҐРАЦІЇ, ТА ВИЗНАЧНА ЇЇ ОМІЧ НАШИХ БРАТІВ ЗА ОКЕАНОМ.

ВІД АКТИВНОСТИ НАШОГО НАСЕЛЕННЯ В КРАЮ БУДЕ ЗАЛЕЖАТИ ЧАС І СПОСІБ ВИРІШЕННЯ ДАЛІ НАШОЇ ВІТЧИНИ.

МАНІФЕСТ ПРЕЗИДЕНТА ПЕТРУШЕВИЧА ДО УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ.

УКРАЇНЦІ ЗЕДИНЕНИХ ДЕРЖАВ, КАНАДИ И БРАЗИЛІЇ!

Конференція в Ґенуї, якої метою була **економічна відбудова Европи** на основах устійнення відносин на Сході Европи, а в льоґічнім звязку з сим оконечне **вирішенне неполагоджених досі державно-політичних питань**, в тім числі й **державного становища нашої Батьківщини — Східної Галичини**, покінчила щойно свої наради. Російську справу, — то значить питанне відносин большевицького Сходу Европи до Західної Европи — передано до вирішення конференції знатоків, яка збереться дня 26. червня в Ґазі; справи неполагоджених досі державно-політичних питань на границі між Західною і Східною Европою, — отже й справа Східної Галичини — мають бути відтак полагоджені міжнародним тілом держав Европи рівночасно з проблемою наладнання відносин Европи до совітської Росії й України. Се мусить статися найдальше до сімох місяців, бо саме по сімох місяцях великі держави Европи, що вгинаються під тягаром економічної кризи, бажають приступити до заключення забезпечуючого мира на протяг довшого часу.

Хоч непорозуміння між великими державами антанти й совітською Росією та Україною спричинили, що Галицькою Землею тужно вичікуване висвободженне з польського ярма не здійснилося вже в Ґенуї, мимо того, що справа Східної Галичини стояла вже на дневній черзі нарад, одначе значінне конференції в Ґенуї для нашої справи велике.

Найперше тому, що на ґенуенській конференції признано і стверджено леґальність представництва Східної Галичини: її Національної Ради з Президентом д-ром Евгеном Петрушевичем на чолі й установленого Уряду, а по друге тому, що пораз перший речник великої Британської Імперії Лойд Джордж заговорив перед представниками майже всіх европейських держав, що **поладнанне справи Східної Галичини є конечне й негайне.**

Таким чином справа Східної Галичини виступила на дневну чергу між найбільш актуальні з зрілі до вирішення проблеми, та стала питанням, від вирішення якого залежить тривкий мир і наладнанне політичних та економічних взаємин між Заходом і Сходом Европи.

Дипльоматії грабіжницької й імперіялістичної Польщі не вдалося мимо всіх її заходів й інтриґ добути міжнародне визнанне для польських претенсій до Східної Галичини.

І так непохитною волею українського народу Східної Галичини до державної незалежности на своїй землі, зусиллями Галицького Уряду, й визначною моральною та матеріяльною допомогою американських Українців — **справа незалежної Галицької Республики зближається до корисного вирішення.**

В сю хвилю вважаю своїм обовязком звернутися до Братів в Америці з подякою і просьбою. Справді є за що дякувати! Сеж Ви, Дорогі Брати і Сестри, уживали й уживаєте всіх Ваших сил, щоби зворушити сумлінне і почуттє справедливости до нашої справи у народів і правительств Зединених Держав, Канади і Бразилії. Пропаґандою, протестами і заявами Ви звертаєте увагу світа на катовану Ляхами Східну Галичину. Не тільки мужчини, але й женщини, дівчата, а навіть маленькі Ваші діти своїми невинними устами кликали і кличуть до могучих світа про справедливість для братів в краю — в Галицькій Землі! Ви піддержували та піддержуєте, і віримо, що аж до оконечного вирішення долі нашої Батьківщини — Західно-Української Республики будете піддержувати матеріяльно боротьбу Ваших братів в Галичині і законний Уряд Галицької Землі. Дякуючи земляком із Зединених Держав передовсім за матеріяльні жертви, годі не підчеркнути, що знова заходами канадійських Братів Уряд Канади вже вдруге-торік устами міністра Доґерті, тепер голови канадійської делеґації Мон-Петі — виступив на міжнародній арені в обороні та в інтересі Галицької Землі. Честь Вам і слава за се!

Та маємо ще й просьбу до Вас, а саме, щоби Ви, як дотепер, так й дальше твердо, згідно й енерґічно — в сю рішаючу для нашої справи хвилю ще енерґічнійше повели акцію моральної й матеріяльної допомоги!

Браття! Тепер кожда хвиля преважна! Кажіть і голосіть всім і всюда, що коли Европа хоче мати забезпечуючий мир, то може його мати тільки тоді, коли зі Східної Галичини буде знята варварська польська окупація! Вияснюйте, що польське панованнє в Галичині — се насильство над українським народом, се рана в серці Европи і сором для культури XX-ого століття! Переконуйте, що так довго не буде мира і спокою в Европі, доки держава українського народу Східної Галичини не припинить авантурничого польського імперіялізму на Сході!

Відень, 10. червня, 1922.

Др. Евген Петрушевич, в. р.
Президент Української Національної Ради Галицької Республики.

Др. Кость Левицький, в. р.
Уповноважений Уряду для Справ Закордонних Галицької Республики.

ПРОСЬБА

ДО АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ВІД УКРАЇНЦІВ ХОЛМЩИНИ І ПІДЛЯША!

На днях прийшов лист до о. Онуфрія Ковальського, пароха української греко-католицької церкви у Вотервіл, Н. Й., в якім Українці-Підляшане та Холмщане просять о матеріяльну підмогу на ціли національної боротьби з польськими наїздниками. Цей лист з поминенней особистих подробиць та імени і місця замешкання пишучого українського народного діяча і керманича, для відомих важних причин — ось тут печатаємо:

Дня 24.IV.,1922.

„Христос Воскрес!

„Шановний Отже Онуфрій Томич Ковальський!

„У той час, коли, на розвалинах великих держав західної Европи будуєсь безліч малих республік, у підвалини яких положено демократизм і національне відродженне — ми Холмщаки і Підляшане позбавлені того щастя. Видимо, що наша така доля, коли протягом кількох віків ми переходили із рук одних до рук других володарів, з яких кожен перестроює наші ріднї сторони на свій лад: один польонізує, другий русифікує, і так навколо — чужа праця на нашу загибіль.....

Але, чи можна жити з нашими володарями, Поляками? — Трудненько — бо для них міжнародні договори котрими вони зобовязались шанувати право національної меншости — ніщо, і вони, Поляки, їх не виконують.

„Уже три роки як Холмщина в руках Поляків, а на усій Холмщині і Підляшу нема **ні одної української школи.** Скільки не добиваємось ми, — не можемо переконати навіть ліві сторонництва, що нам необхідна школа. Завсіди одержуєм одну відповідь **„До Бути нема Українцьув"**, — Скликали кільканадцять зїздів, виносили резолюції, але все дарма!

„Тепер ще берем передостанній козир — це вибори до сойму, в яких приймаємо участь і хочемо провести своїх послів. Алеж на це треба гроший, а ми голі. Но що робить — не вертатись же нам до безділя! Полагаєм надії, що закордонні організації допомогуть нам.

„У такій то справі, як..... звертаюсь до Вас Шановний Отче Онуфрій Томич, як до щирого оборонця національної справи, допоможіть нам у нашій правій боротьбі! Зробіть заклик до своїх Українців Америки, щоби вони не дали загинути нам національно, та самими малими офіярами допомогли провести передвиборчу кампанію. Маєм надію, коли роздобудемо гроші, провести від української людности Холмщини і Підляша принаймі чотирох послів, чим ми зможем показати перед усім культурним міром, що ми ще не загинули, а істнуєм. Коли будуть які жертви — а я у т мпереконаний, то прошу направляти по таким адресам:

1) Chelm, Lubelska 80, Delegatura ukrainskiej ludnosci Chelmszczyzny i Podlasia .....

2) Chelm, Lubelska 80, Delegatura ukrainskiej ludnosci Chelmszczyzny i Podlasia .....

— До Вас усіх чесна поважана українська громада в Америці і Канаді кличу в імя нашої многострадальної Матери-України, в імя Холмщини-Підляша, того жемчуга корони Данила, виставленого найбільше на загибель зі сторони злодійської Польщі, в імя тих наших з хреста знятих братів-родимців що так по геройськи боряться за єдність, независимість і права України, в імя гуманности — поспішіть з помочію на народне визволення з під клятого ляцького ярма!

Це, здаєсь, перший заклик до жертв зроблений Холмщаками. Не маєте поняття, яким смертним обручем тамошні Українці здушені! Це навіть у порівнанню з Галичиною, боздонне польське пекло із котрого годі тамошнім Українцям колибудь видертися без підмоги Соборної України. Галичина має своє українське Правительство, котре видвигнуло її перед форум культурного світа. А Холмщина-Підляше?! — По розпорошеного тіла Неньки-України ті члени кинені нашими ворогами на поталу польській годюці, що дусить-мордує безупину. Польща показала цілому цивілізованому світу, що вона ані розуму ані людяности ні крихітки не має. Коли посягнула рабівницьку рукою по наші українські землі, то не вдоволяєсь хижою наживою, але безсоромно відкинмає усі людські, культурні, природні і Божі права — нам Українцям на українській землі! Як лист говорить, **запереченуть навіть факт істнування українського народа"**.

„До Буга нема Українцьув" — говорять світови. Ба, самим Українцям в очи брешуть, що „Українців нема по Буг". Подумайте, на цілій Холмщині, Підляшу, Полісю, Волині ані одної української школи, ані одної греко-католицької (унітської) церкви! **Поляки усе понищили, позачиняли! Не дають дихати; кладуть нас живцем в домовину!**

Чи історія людства, відколи світ Божий істнує, чула про подібні знущання-насильства? А це усе діесь у наших просвічених часах. — Маю перед собою копицю листів з Холмщини; у кождім жалі, нарікання на проклятну судьбу, на насильства ляхів над нашою церквою, школою, товариствами, українською культурою. Одна українська пані з Підляша пише мені: „..... ми гірш від дикарів, позбавлені місця, де би можна було відновити душу — не маєм церкви. Скільки не хлопочемо, аби відкрили нашу уніяцьку, але дарма! Влада краще замкне церкви, ніж дозволить нам виконати свій релігійний обовязок.....".

Браття і Сестри, усі без виїмку, поможіть Українцям Холмщини і Підляша боротись о народні права та злуку усьої України; зможуть вони лише тоді до того дійти коли ми їм дамо грошеву поміч.

Усякі жертви на цю ціль прошу слати або: 1) до українського правительства у Вашинґтоні чи у Відни, з застереженнем, що ті гроші мають йти на оборону Холмщини і Підляша; або 2) Ukrainskyj Komitet Obrony Wolynskich Zemel: Cholmscjny, Wolyni, Pidlasa i Polisia, Pan Andrey Zuk, Josefsadterstrasse 79, Wien VIII., Austria; або 3) Delegatura Ukrainskiej ludnosci Chelmszczyzny i Podlasia, ulica Lubelska 80, Chelm, via Poland (неперно чи ляхи допустять); або 4) на мої руки, а я відішлю де треба, та дам від часу до часу справоздание в українських часописях: Rev. Onufry Kowalsky, 2410 — 4th Ave., Watervliet, N. Y.

Усі українські часописні Злучених Держав, Канади та Південної Америки уклінно прошу цей голос роспуки Підляшан і Холмщаків ласкаво перепечатати.

о. Онуфрій Ковальський.

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

КІЛЬКО ПООДИНОКІ ГРОМАДИ ЗЛОЖИЛИ ДОСІ НА ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ.

Ч. 1822 (Послідний спис).

До дня 20. червня с. р. зложили українські громади в Америці на Позичку Національної Оборони слідуючі суми:

1. Chicago, Ill.	$10,525
2. New York City	9,190
3. Philadelphia, Pa.	6,660
4. Hamtramck (Detroit)	3,425
Detroit, Mich.	1,730
5. Jersey City, N. J.	5,155
6. Cleveland, O.	4,360
7. Newark, N. J.	3,385
8. Woonsocket, R. I.	3,335
9. Brooklyn, N. Y.	2,910
10. Syracuse, N. Y.	2,155
11. Elizabeth, N. J.	2,085
12. Scranton, Pa.	1,785
13. Carnegie, Pa.	1,551
14. Buffalo, N. Y.	1,505
15. Chester, Pa.	1,451
16. Bayonne, N. J.	1,387
17. S. S. Pittsburgh, Pa.	1,360
18. Passaic, N. J.	1,270
19. Baltimore, Curtis Bay, Md.	1,257
20. Perth Amboy, N. J.	1,250
21. Rochester, N. Y.	1,240
22. Minneapolis, Minn.	1,190
23. New Haven, Conn.	1,130
24. Youngstown, O.	1,030
25. Yonkers, N. Y.	1,025
26. N. S. Pittsburgh, Pa.	1,020
27. Shamokin, Pa.	1,000
28. Allentown, Pa.	1,000
29. Manville, R. I.	880
30. Wilkes-Barre, Pa.	867
31. Wilmington, Del.	795
32. Boston, Mass.	755
33. Centralia, Pa.	720
34. Amsterdam, N. Y.	697
35. Auburn, N. Y.	655
36. McKeesport, Pa.	630
37. Little Falls, N. Y.	620
38. St. Joseph, Mo.	590
39. St. Louis, Mo.	560
40. Minersville, Pa.	545
41. McKees Rocks, Pa.	540
42. Bakerton, Pa.	500
43. Trenton, N. J.	480
44. Shenandoah, Pa.	460
45. Millville, N. J.	465
46. Olyphant, Pa.	450
47. Ambridge, Pa.	440
48. Manchester, N. H.	425
49. Pittsfield, Mass.	420
50. Cohoes, N. Y.	405
51. Hanover, Rhone Sta., Pa.	405
52. Monessen, Pa.	400
53. Butler, Pa.	380
54. Altoona, Pa.	360
55. Jeanette, Pa.	360
56. Troy, N. Y.	355
57. Avoca, Pa.	355
58. Jamaica, N. Y.	350
59. McAdoo, Pa.	340
60. Bridgeport, Pa.	325
61. Utica, N. Y.	320
62. Addison, Conn.	320
63. Frankford, Phila., Pa.	305
64. Woodhaven, N. Y.	300
65. Bridgeport, Conn.	300
66. Connell, N. Y.	295
67. Hazleton, Pa.	290
68. Providence, R. I.	285
69. Northampton, Pa.	280
70. Ford City, Pa.	275
71. Rossford, O.	275
72. Stapleton, N. Y.	265
73. Elmira, N. Y.	260
74. Arnold, Pa.	260
75. Wilton, N. D.	250
76. Desloge, Mo.	245
77. Lancaster, N. Y.	225
78. West Easton, Pa.	225
79. Yorkville, O.	225
80. Yorkville, O.	220
81. Milwaukee, Wis.	215
82. Holyoke, Mass.	215
83. Nanticoke, Pa.	210
84. Rome, N. Y.	210
85. Washington, D. C.	205
86. Mattituck, N. Y.	205
87. Racine, Wis.	205
88. Wheeling, W. Va.	200
89. Harra, Okla.	195
90. Tams, W. Va.	195
91. Braddock, Pa.	190
92. Paterson, N. J.	180
93. Stamford, Conn.	175
94. Glastonbury, Conn.	165
95. Ramey, Pa.	165
96. Watervliet, N. Y.	160
97. Ludlow, Pa.	160
98. Sayre, Pa.	150
99. Phoenixville, Pa.	150
100. Sanquoit, N. Y.	150
101. St. Paul, Minn.	150
102. Whitestone, N. Y.	150
103. Hartford, Conn.	150
104. Kansas City, Kans.	145
105. Northumberland, Pa.	145
106. Ansonia, Conn.	140
107. Carteret, N. J.	140
108. Bethlehem, Pa.	140
109. Lorain, O.	140
110. Mt. Carmel, Pa.	140
111. Palmerton, Pa.	140
112. Astoria, L. I., N. Y.	135
113. East St. Louis, Ill.	135
114. Raritan, N. J.	135
115. Spring Valley, N. Y.	135
116. Herkimer, N. Y.	130
117. Coaldale, Pa.	130
118. Ansonia, Conn.	130
119. Peoria, Ill.	125
120. Latrobe, Pa.	125
121. New Britain, Conn.	125
122. Olean, N. Y.	125
123. Canonsburg, Pa.	125
124. Frankfort Heights, Ill.	125
125. Houston, Texas	125
126. Philipsburg, N. J.	120
127. Sanborn, N. Y.	120
128. Simpson, Pa.	120
129. Taunton, Mass.	120
130. Titusville, Pa.	120
131. Vandergrift, Pa.	120
132. West Park, O.	120
133. Central Falls, R. I.	115
134. Erie, Pa.	105
135. St. Michael, Pa.	105
136. Terryville, Conn.	105
137. Gary, Ind.	105
138. Lawrence, Mass.	105
139. Charleston, W. Va.	105
140. Cloyville, N. Y.	100
141. Toledo, O.	100
142. Willimantic, Conn.	100
143. Lorain, O.	100
144. Portland, Oreg.	100
145. Taylor, Pa.	100
146. West Hammond, Ind.	100
147. Camden, N. J.	100
148. Plainsfield, N. J.	100
149. Sheffield, Pa.	100
150. Albany, N. Y.	100
151. Lakewood, O.	100
152. New Castle, Pa.	100
153. Plainsboro, N. J.	95
154. Speonk, N. Y.	95
155. Winding Gulf, W. Va.	95
156. Nesquehoning, Pa.	95
157. Palmer, Mass.	90
158. S. Deerfield, Mass.	85
159. Turners Falls, Mass.	85
160. Dawson, Pa.	80
161. Harvey, Ill.	80
162. Hastings on Hudson, N. Y.	80
163. Johnstown, Pa.	80
164. Keipert, Pa.	80
165. Majestic, Ky.	75
166. Ormrod, Pa.	75
167. Port Jervis, N. Y.	75
168. Smoke Run, Pa.	75
169. Taylorville, Ill.	75
170. Adams, Mass.	75
171. Hammond, Ind.	75
172. Middletown, N. Y.	75
173. Niagara Falls, N. Y.	75
174. Zanesville, O.	75
175. Augusta, Ga.	70
176. Hudson, N. Y.	70
177. Middle Village, N. Y.	70
178. Oelwein, Iowa	70
179. Bainbford, Pa.	65
180. Battle Creek, Mich.	65
181. Decatur, Ill.	65
182. Fall River, Mass.	65
183. Lopez, Pa.	65
184. Ludlow, Mass.	65
185. Ogden, Utah	65
186. Westbury, N. Y.	65
187. Whitinsville, Mass.	65
188. Mahanoy City, Pa.	60
189. Slickville, Pa.	60
190. Smithville, Pa.	60
191. St. Francois, Mo.	60
192. Wellsburg, W. Va.	60
193. Barnesboro, Pa.	55
194. Bentleyville, Pa.	55
195. Berwick, Pa.	55
196. Kensington, Pa.	55
197. Leisenring, Pa.	55
198. Loomis, N. Y.	55
199. Mahanoy Plane, Pa.	55
200. Marblehead, O.	55
201. Nazareth, Pa.	55
202. New London, Conn.	55
203. Oxford, N. J.	55
204. Pottstown, Pa.	55
205. Putnam, Conn.	55
206. Randsburg, Cal.	55
207. River Falls, Wis.	55
208. Rutland, Vt.	55
209. Unity Sta., Pa.	55
210. Warren, R. I.	55
211. Webster, Mass.	55
212. West Rutland, Vt.	55
213. Woodlawn, Pa.	55
214. Worcester, Mass.	55
215. Bath, Pa.	50
216. Bayside, N. Y.	50
217. Bertha, Pa.	50
218. Carlisle, W. Va.	50
219. Crompton, R. I.	50
220. Great Neck, N. Y.	50
221. Nanty Glo, Pa.	50
222. Riverside, Cal.	50
223. Aliquippa, Pa.	45
224. Bellefonte, Pa.	45
225. Binghamton, N. Y.	45
226. Des Moines, Ia.	45
227. Oxford Furnace, N. J.	45
228. Westerly, R. I.	45
229. Auburn, Wash.	40
230. Bisbee, Ariz.	40
231. Bloomfield, N. J.	40
232. Blue Stores, N. Y.	40
233. Brockton, Mass.	40
234. Burgettstown, Pa.	40
235. Carson, Minn.	40
236. Coal Ridge, O.	40
237. Coatesville, Pa.	40
238. Copper City, Mich.	40
239. Crabtree, Pa.	40
240. Durbrville, Ill.	40
241. East Douglas, Mass.	40
242. Elkton, Md.	40
243. Greenwich, Conn.	40
244. Luzerne, Pa.	40
245. Garfield, N. J.	40
246. Glen Carbon, Pa.	40
247. Harrison, N. J.	40
248. Ironwood, Mich.	40
249. Leechburg, Pa.	40
250. Lockland, O.	40
251. Long Island, N. Y.	40
252. Lyon Falls, N. Y.	40
253. Madison, Ill.	40
254. Malvern, Pa.	40
255. Mishawaka, Ind.	40
256. New Bedford, Mass.	40
257. Ogdensburg, N. Y.	40
258. Farksville, N. Y.	40
259. Portland, Me.	40
260. Ramsen, N. Y.	40
261. Rochester, N. H.	40
262. Rockland Lake, N. Y.	40
263. Sayesville, R. I.	40
264. Seymour, Conn.	40
265. Simsbury, Conn.	40
266. St. Clair, Pa.	40
267. Washington Depot, Conn.	40
268. Westport, Mass.	40
269. Winterville, Ill.	40
270. Williamstown, N. J.	40
271. Williams Wille, N. Y.	40
272. Wenslow, N. J.	40
273. Acosta, Pa.	35
274. Calumet, Okla.	35
275. Cambria, Pa.	35
276. Caro, Mich.	35
277. Chalfont, Pa.	35
278. Derby, Conn.	35
279. Easton, Pa.	35
280. Ekypt, Pa.	35
281. Elizworth, Pa.	35
282. Fitchville, Conn.	35
283. Frackville, Pa.	35
284. Gorham, N. D.	35
285. Hadley, Mass.	35
286. Montville, Conn.	35
287. Nemacolin, Pa.	35
288. Niles, O.	35
289. Retsof, N. Y.	35
290. Springfield, Ill.	35
291. Tresskow, Pa.	35
292. Whipple Barracks, Ariz.	35

Др. Лука Мишуга,
За представництво Гал. Республики.

ХОЛЕРА.

Як подають з Москви, холера на В. Україні поширюється. В Бердянську за один тиждень занотовано 164 випадків цеї страшної недуги. (Рпр).

З ВЕРШИН І НИЗИН
збірник поетичних творів Івана Франка. В додатку „Зимяе листе" й „Великі щоковини", біографічним нарисі Івана Франка (пп. Василь Верниволя) є 14 ілюстрацій. Брошурована $2.75, в полотняній оправі $3.40.
Замовлення посилайте на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ОКРУЖНА НАРАДА В НЮ ЙОРКУ, ДНЯ 4-го ЛИПНЯ

Нюйорська Ліга Горожан і Ветеранів українського роду просить отсим українські Брацтва, Товариства й Організації зі самого Ню Йорку та з околиці, а то зі стейтів: Ню Йорк, Ню Джерзи, Конектикут та инших сусідних, прислати своїх делегатів із повновластями на важну

ОКРУЖНУ НАРАДУ

на 4-го липня (День Независимости) 1922, в Українськім Народнім Домі, 217 Іст 6-та улиця.

Наради розпічнуться о годині 10. рано й будуть тревати цілий день із перервою на обід. Щоб вичерпати цілий предмет нарад проситься делегатів прибути вже о годині 9.45 на салю. Головним предметом нарад буде справа помочі Великій Україні.

НЮЙОРСЬКА ЛІГА ГОРОЖАН І ВЕТЕРАНІВ УКР. РОДУ:

Стефан Дембицький, голова; **Тимко Мілещук,** секретар; **Михайло Перщин,** командант; **Юліян Рокицький,** адютант.

РАТУЙТЕ ГОЛОДУЮЧИХ ВІД СМЕРТИ

Заходом Конф. Укр. Тов. м. Ню Йорку, Пом. Гол. на Рад. Україні при співучасти найздібнійших укр. артистичних сил Ню Йорку і околиці, буде поставлена другий раз

НА ДОМАГАННЄ ПУБЛИКИ

КОХАЙТЕСЯ ЧОРНОБРОВІ

з поеми **„Катерина"** Т. Шевченка, драма в 3-х діях зі співами і танцями.

В СУБОТУ 24-го ЧЕРВНЯ (JUNE 24) 1922 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

217-19 E. 6th Street, New York, N. Y.

В представленню беруть участь: Іваночківна, Тарновська, Читайло (Голод), Безталанний, Кужеря, Чуй, Гула Питляр і др.

Великий гурт — гарна декорація.

Вступ 50 центів. Початок о год. 8-мій вечером.

Кождий цент приходу ратує одну годину життя одному голодуючому! — Ваш вступ може вратувати 50 годин життя. — Весь дохід для голодуючих! — Заповніть по береги Галю Укр. Нар. Дому! — **Комітет.**

ХМАРИ

Повість Івана Нечуя-Левицького, з передмовою Василя Верниволі. Брош. 1.75, в оправі 2.00

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СІТИ. ПОЗІР!

Повідомляється отсею дорогою, що **ДНЯ 2. ЛИПНЯ (JULY)** точно о годині 3. попол. відбудуться

НАДЗВИЧАЙНІ ЗБОРИ

Українського Будівельно-Позичкового Товариства (Building Loan Ass'n) в Нар. Домі на горах міста.

Ціль зборів зреформувати дотеперішний стан товариства і пустити його в життя, так як воно повинно іти. На сих зборах мають явитися всі уділовці, без ріжниці чи вони є уділовці добре стоячі, чи доважні. Справа великої ваги, тому ставіться всі на час, як один муж. Се буде спроба чим ми є і що ми варта. — **Дирекція.** 45,48,51

В ТРИЛІТНУ РІЧНИЦЮ РОЗБОЮ.

На згадку сумної памяти узаконення політичного розбою та наслання польських військ на українські землі Найвисшою Радою, дня 25. червня 1919 силкає Нюйорська Ліга горожан та ветеранів

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

на найблизшу неділю, ДНЯ 25. ЧЕРВНЯ, о годині 2.45 попол. до великої салі Народного Дому в Ню Йорку.

Хто розуміє, яка вага сього віча, нехай приходить. 45-6

Стеф. Дембицький, голова, **Тимко Мілещук,** секретар.

PERTH AMBOY, N. J.

Тов. Спів. Український Хор при церкві Усп. Пр. Бог. в Перт Амбой, Н. Дж. відограє драму в 5-ох діях п. з.

„ПІМСТА ЖИДІВКИ"

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25. ЧЕРВНЯ С. Р. в Укр. гали під ч. 752 State Street.

Початок о годині 7-ій вечер.

Вступ 50, 35 і 25 центів.

Запрошується всіх до численної участи. 43,45

ПІКНІК! ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Зах. Укр. Громади в Елизабет, Н. Дж.

— уряджується —

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-го ЧЕРВНЯ 1922 в FISHER'S PARK,

Galloping Hill Road, Roselle, N. J.

Початок о годині 11. рано. Вступ 25 ц. Дохід з цего пікніку піде на будову Укр. Нар. Дому.

Як доїхати до парку: Взяти кару на 1-ій або 3-ій улиці і їхати до Broad St., там пересісти на кару Alden і висісти на Galloping Hill Road, де буде очікувати — КОМІТЕТ. 45

ДЖЕРЗИСІТЧАНЕ НА ДОЛИНІ МІСТА!

Банда Colgate & Co. почне давати вечірні концерти в парку Paulus Hook кождого четверга, о годині 8. вечером. Сі концерти будуть продовжатись ціле літо, починаючи в четвер 22. червня. 44-45

ДОПИСІ

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Пасейк поступає вперед.

Коли возьмемо під розвагу теперішний рух і відродженне українських громад в Америці, то мусимо сказати що пасейська громада йде вперед дуже скорим кроком.

Кілька тижнів тому, як пасейські Українці щойно скінчили будову школи. Це задаїтує на признанне, бо це мабуть перша громада в Америці, що зрозуміла вагу науки і постаралася о так важну інституцію.

Сьогодня знова, дня 11 червня, пасейські Українці поступили еще оден крок вперед а то заснували „Лігу горожан". Вже на перших нарадах вписалося поверх 30 амер. горожан укр. походження.

В першій мірі заслугує на пошану місцевий парох, о. Л. Лавицький, котрий не щадить труду а працює з усіх сил над піднесеннєм громади до рівного степення з иншими народами.

Честь Вам, пасейські Українці! Працюйте дальше в згоді та помагайте всіма силами скинути ляцьке ярмо з рідного краю. Нехай із Вас инші громади беруть собі примір і дай Боже, щоби в короткім часі в цілій Америці не було ані одного Українця не зорганізованого, а всі, як оден, стали до борби показали ворогам, що ми народ, котрий не спічне доти, поки не виборе собі волі. Хай вогрог знає, що ми памятаємо слова нашого батька пророка: **„...вставайте кайдане порвіте і вражою злою кровю волю окропіте".**

Нюйорчанин.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Комітет несення помочі для голодуючих на Україні.

На вічу в Ню Йорку, яке відбулося 12. марта с. р. в справі походу маніфестаційного, виринула справа завязання комітету несення помочі для голодуючих на Україні. По переведеній дискусії вибрано комітет, в склад котрого увійшли делегати з Ню Йорку і околиці. До комітету вибрані: дд. Юліян Павчак, Михайло Радек, Василь Кузів, Володимир Яськевич, Касіян Багрій, Іван Тарнавський, Мельник і Басараб.

Комітет цей не скликував до цього часу зборів з причини приготовань до походу. Аж в неділю, дня 11. червня, скликано збори, на котрих уконституувався комітет і переведено деякі ухвали.

До тимчасового уряду сего комітету вістали вибрані Василь Кузів предсідатель, Юліян Павчак секретар, Володимир Яськевич касієр. Комітет сей має носити назву „Комітет несення помочі для голодуючих на Україні". Зібрані жертви комітет має висилати через American Relief Administration. Позаяк справа єсть пекуча, ухвалено устроювати часті віча, щоби побудити усіх Українців до складок на умираючих із голоду наших людий на Великій Україні.

В. Яськевич, секр. зборів.

БРУКЛИН, Н. Й.

Даю до відома щирим Українцям в Бруклині, котрі зложили на мої руки жертви на українських інвалідів в Галичині. Жертву зложили, як слідує: А. Ланда 1.50; Г. Бардак, І. Кравчук, З. Маївка, Н. Пухаль, В. Яськевич, Ю. Яринські, М. Баглай, Л. Саєвич, І. Коптюх, І. А. Балко, В. Войтович, Н. Братінник, о. В. Лотович, Г. Зьвір, П. Сьвідзінський, С. Шиж, Р. Кузьма, С. Заблоцький, Д. Максимів, Г. Олекса, І. Гулей, І. Гуменн. по долярови; М. Кіт, Л. Кісь, Г. Дмитришин, Ф. Герман, Т. Чіп, П. Малицький, М. Заверуха, Г. Шимко, А. Харук, Т. Стегніцький, А. Музика, М. Федас, В. Шимко, Д. Довбуш, М. Гумен, Г. Пясецький, М. Більський, С. Бемко, Д. Тихий, Д. Канас, В. Савицький, В. Шеремета, А. Лешко, О. Гавришко, Д. Білик, Р. Москаль, Ю. Надорожний, А. Пухаль, В. Мілер (Жид) — по 50 цнт.; І. Каравець 25 цнт. — Разом робить 38.25. З тих гроший я вислав через „Стендерд Інтернешенел Ейдженсі" до Земельного Банку у Львові 37.25 дрефтом, за котрий я заплатив одного долляра разом із відповідним листом до заряду укр. інвалідів. Число дрефта 2531034. На тім місци складаю сердечну подяку, в імени нещасних калік, всім жертводавцям що нежалували своїх жертв на таку благородну ціль. Нехай вам Бог заплатить стократно за ваші щедрі жертви. А зрадникам на загибіль, тим, котрі не дали та ще і вилаяли!

Никола Пухаль.

ЧИ ІДЕТЕ ДО СТАРОГО КРАЮ?

Американське правительство зладило книжочку офіціяльної інформації, яку висилається даром.

Пишіть нині по сю книжочку, яка вам скаже, що ви повинні знати про подорож і про Лінії Злучених Держав. Коли ви відїзджаєте сього року, то їдьте лише під протекцією Буйка Сема на кораблях Лінії Злучених Держав. Ви будете мати вигоду на правительственних кораблях без огляду на те, чи возьмете першу, другу чи третю клясу.

Платні згори.

Коли спроваджуєте сюди своїх приятелів або свояків зі старого краю, то заплатіть згори за їх переїзд тут через Лінії Злучених Держав. Запевніть їх про добре обходжение і вигоду.

Подумайте, як вони будуть вдоволені, коли увидуть до гарної третьо-клясної кабіни і побачать там чистенькі прострадла на ліжках; коли споживати-муть найлучшу поживу в модерній вигідній їдальні; коли їм услужувати-муть чемні і приязні льокаї. Або уявіть собі всі ті річи для себе самих, коли ви будете їхати на кораблі. Жадайте якого найлішого свого зі своїх.

По всякі інформації пишіть до:

UNITED STATES LINES

Passenger Dept. 630F2 45 Broadway, New York City

Пишіть по книжочку.

Ви не берете на себе ніяких зобовязань, а дістанете оплатно і безплатно повний опис тих кораблів, які є на ваші услуги. Пішліть зараз купон по сю безплатну книжочку і познайомтеся близше з нашими кораблями.

To U. S. SHIPPING BOARD
Passenger Department 630F2
45 Broadway, New York City

Прошу мені прислати без зобовязання Вашу безплатну книжочку про подорожні факти. А також повну інформацію про кораблі Лінії Злучених Держав.

ІМЯ .....

АДРЕСА .....

U. S. SHIPPING BOARD

Passenger Department 630F2 45 Broadway, New York City

64 СТОРІН КАТАЛЬОГ КНИЖОК 64

ДРУКАРНІ „СВОБОДИ" ВИСИЛАЄМО ДАРОМ!

ПРИ ЗАМОВЛЕННЯХ ПОНАД $5.00 ДАЄМО ВІДПОВІДНИЙ ОПУСТ.

"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

Клим Полішук.

„ВІЧНИЙ ЖИД".

„Він ходить в світі і тепер
І зветься вічний Агасвер"...

П. Гай.

Осінній ранок такий чуодвий! Сонце тільки що викотилося зза обрію, як пишні береги старого Смотрича так і позолотилися. Серед, затишних Камянецьких задів гордо підносяться до неба острі шпилі костьолів, понуро, наче сонні велетні, стоять башти старої турецької кріпости, байдуже позираючи в пустельні поля своїми грізними бійницями. Зарослі зеленим мохом сірі мури, здавалося, марили своїм богатим минулим і згадували лицарські діла славного Дорошенка і веселі бенкети турецького султана Магомета IV-го, що були тут тоді, як в останнє всміхалась нам воля широка і як в останнє пригнітило нас важке ярмо московське... Минули віки з того часу, як „зниміг славний Дорошенко", а память про його болючі вчинки свято бережуть не тільки одні старі мури, але й сама душа народня згадує його в своїх скорботній думі-пісні, в своїх переказах сумних...

Колись розваляться башти, розсипляться мури, впаде стрункий турецький мінарет з магометанським півмісяцем і католицько мадонною на горі, що зараз так пишаються над Камянцем, а дума-пісня буде бриніти про волю, сумний переказ про минуле й сучасне безталання, звучатиме надійним майбутнім, якого ніякий ворог не зможе ярмом пригнітити...

Йдучи через „Турецький" міст, який сполучає старе місто з Турецькою кріпостю, я мимоволі замилувався лагідною красою високих, зарослих густими чагарниками, скелястих берегів Смотрича. Серед низки старенських будиночків, що притулилися в злотних садах, висувалися сумні стіни, знищеного тепер великого будинку гарему якогось турецького представника при Дорошенкові. Глянув у низ, а там вода кипить... кипить, аж грає... Біжить між камінням і падає в глибоку прірву, ту саму прірву, в яку самохитно кинувся один січовий стрілець... і загалося мені, як про це в свій час говорили люди. Казали, що він надто богато пережив військових лихоліть і, нарешті, сам наклав на себе руки, заставивши записку про те, що „при сучасних умовинах життя, — боротися не варто"... Співчуваюче казали: „Такий переконаний, а так безславно згинув"... — Як легко казати оте „безславно!" — думав я про себе, — але як важко зрозуміти, що є славне, а що безславне!... Чи не було це найсильніщим протестом щирої стрілецької душі проти тогочасних многовластя і „междуусобия брани", що така властива нам вік віків?... Ще питання, чи гинув славно колишній козак Дорошенка, йдучи проти Самойловича і допомогаючи своїм „союзникам" будувати оці гаремн, як є питанням і наша сучасна боротьба, оперта на чужих силах. Стрілець той згинув сам собою, бо був таким, як є весь народ український. — О, дайте йому тільки змогу одностайно встати, не розбивайте його єдности і він сам спроможеться на все!..."

Думаючи так, я виняв з кишені олівця й записника і механічно став замальовувати контури башт Турецької твердині. В той час, як вся моя увага скупчилася на верху одної башти, яка нагадувала собою татарську шапку, коло мене почувся старечий голос. Я озирнувся назад і побачив дідка, з гладенько виголеною бородою й коротко підстриженими вусами. Маленькі сірі очі пронизливо й цікаво зазирали в мій записник, наче чогось шукали там. Заховуючи своє неприємне враження, я сховав записника в кишеню і спитався:

— Чого вам треба, діду?

Він ніяково заморгав своїми сірими очами і відповів:

— Нічого... Блукаю собі, як і ви...

— Дивно! — сказав я про себе. — Звідки вам відомо це?...

— Видно по вас! — заговорив дідок. — Ви нетутешній?...

— Ні! — відповів я. — Я недавно прийшов сюди.

— Може ви той... звідти?... — кивнув він головою в бік міста, де містилися наші уряди: Директорія і Диктатор.

— А що? — відповів я йому питанням.

— Нічого! Ладу не видно ніякого... — сказав він, зітхаючи.

— Зараз, діду, боротьба йде, а лад потім буде...

— Чи не такий, як був за Дорошенка?

— Чого ви так думаєте? — спитав я, вражений його словами, з яких було видно, що цей дідок дещо знав.

— А так! по всьому видно!... — сказав він замислено. — Така вже доля наша, що мусимо терпіти того Жида...

— Якого Жида? — здивувався я.

— Вічного!... — відповів він. — Того самого, який відштовньув Христа від свого порога, коли Він ішов з хрестом на Голгофту...

— А звідки ви знаєте це все? — спитав я його.

— Бачите, відповів він, — чув я про це ще від старого ксьондза з вірменського костьола, а зараз уже навіть прості люди говорять...

— Що саме?

— Та все про того Вічного Жида, який начеб то знаходиться зараз десь у Камянці. Мусині Жиди бачили його в Судний День на цьому місті, як він стояв і дивився в воду, а дехто з мужиків бачив його під тією баштою, що ви замальовували, — як він сидів і плакав...

— Чи не моглиб ви росказати мені про це докладніше? — запитався я його.

— Чому ні? Тільки тут незручно. Може-б ми пішли до тієї самої башти і присіли-б там трохи?...

• • •

Міцні й кремезні стіни башти заплісняявіли й зацвіли, а навколо неї розрісся густий спорич та чортополох, між яким валялося каміння, що повипадало зі старих мурів, які вже починали валитися. Видно, що ці мури тут повстали далеко раньше,, ніж турецькі башти, а тому й на них було стояти так міцно, як стоять башти.

Знайшли вигідне місце і присіли. Дід пошпортався в кишені, виняв величезну рогову табакерку, понюхав з неї трохи, якось чудно відкашлявся і зачав оповідати...

„Літ тому сорок минуло, як росказував мені старий ксьондз казку про Агасвера. Той Агасвер був звичайним собі ремісником і жив в Єрусалимі в той час, коли проповідував Христос. Мав він чималу сімю, а через те богато мусів працювати і дуже бідував. Після того, як Христос урочисто віхав у Єрусалим і між народом стали розходитись чутки про те, що він визволить народ із римської неволі і стане жидівським царем, то Агасвер подумав, що в нього є гроші і пішов просити богатої милостині. Шукав він Христа скрізь і всюди, але ніяк не міг знайти його, а коли знайшов і росповів йому про свою біду, то він відіслав його до Юди, щоб той дав йому дещо із спільної скарбниці. Юда не тільки що не дав нічого, як казав Христос, а ще вилаяв його добре і прогнав від себе. Занеслося серце в Агасвера. Мовчки пішов собі до дому і навіть своїм рідним не сказав нічого. Скоро після того, Юда зрадив і продав самого Христа. Жидівські богатії з римською військовою старшиною засудили його на смерть, яко страшного бунтовщика, що повставав проти цісаря. Як вели його на Голгофту роспинати, то заставили старому для себе хреста нести. Йшли якраз тією вулицею, на якій жив Агасвер і сталося так, що Христос, знесилений великими муками, стомився і прихилився до одвірка Агасверової хати, Агасвер стояв собі на порозі і з усмішкою дивився на се, як ведуть на місце кари Того, кому ще не так давно встеляли квітами дорогу. Побачивши, що Христос прихилився до одвірка, Агасвер штовхнув його ногою і сказав: „Йди скорше туди, куда Тобі призначено!" Христос встав, підняв свого хреста на плечі і сказав: „Я йду, але тепер і ти з свого порогу мусиш іти і ходитимеш скрізь і всюди по широкому світі, де лиш будуть твої родимці, а по твоїх слідах буде ходити горе й смута, які скрашатимуть твоє життя слізми й кровю та вічними проклонами. І ніде ти не знайдеш собі спокою, бо кривда заподіяна тобі Юдою, буде єдиним твоїм оправданнєм в День Суда!"... І тільки Він пішов далі, як Агасвер пішов і собі слідом за Ним. Як роспинали Христа, то він знаходився серед юрби й прислухався, що говорили про Страдника. А тоді, коли Христос умер і зробилася страшна тьма, Агасвер злякано побіг у гори і блукав там цілих 40 літ, аж заким римське військо не зруйнувало й самого Єрусалиму. Тоді він прийшов до Вірменії і був там аж до того часу, заким туди не прийшла християнська віра. Коли-ж християнська віра розповсюдилася по всій Вірменії, Агасвер пристав до одної купецької каравани, що йшла з Вірменії на Україну, і прибився з нею до Камянця. Тут християнська віра була також у силі, але за те жило чимало його родимців, серед яких йому стало начеб то трохи лекше. Сподобався йому Камянець і жив би він тут довше, як би не те лихо, яке він приніс із собою. Скоро він зявився тут, як розпочався великий голод, а потім страшний помірок і ніхто не міг знати, за що така кара, аж закин один чернець не сказав, що в місті знаходиться Вічний Жид, який і є винуватцем усього нещастя і якого можна вигнати тільки проклонами на його голову. Стали проклинати і він мусів піти. Але де він тільки зявлявся, як зараз же приходило лихоліття, люди зачинали проклинати і він ішов далі. Блукаючи так по світу і не знаходячи собі місця, він проблував вернутися назад до Єрусалиму і декілька раз заходив до Камянця. Найдовше крутився він тут в 16-му віці, починаючи від 1648 р., як роспочалась Хмельниччина, і аж до 1675 р., коли все скінчилося великою руїною. Тоді він був не тільки в одному Камянці, але й ходив по всій Україні. Далі він став зявлятись тут майже кождого віку, не дотягаючи повної сотні літ. Був він у 1768 р., як було велике гайдамацьке повстання; був і в 1831 році, як вибухло польське повстання; ну, а тепер, як почалась революція, він знову зявився... Бачило його богато людей, як він по ночах блукає по місту, або сидить коло цеї башти і гірко плаче... Як собі знаєте, а скажу вам просто, що не тільки скоро ще ладу не буде ніякого, а навпаки—прийде така година, коли свої своїх не будуть признавати, батько заріже сина, а донька скатує матір... Не на добро зявився він сюди. О, буде велике горе, як що в свій час не виженуть його!..."

Сонце піднялося над обрієм і в його промінях густо снувалися білі нитки „бабиного літа", яке дивовижною пряжею стелилося по кущах чортополоху й чепляося на наші капелюхи. Дідусь зловив одну таку павутину на своїм коліні, глянув на сонце і вряд підвівся.

— Куди ви? — спитався я його. — Ви-ж, здається, ще не скінчили?

— Ні, я все сказав! — відповів він. — А мені пора вже до костьола. Скоро служба Божа почнеться. Я-ж органіста!

— Дивно мені! — промовив я. — Виходить так, що ви Поляк і цікавитесь Україною!...

Він так і спалахнув:

— Вибачайте! Я зовсім не Поляк, а Українець і споконвіку уніят! Мій дід і батько були тут уніятськими священниками до 1875 р., але як прийшли православні і насильно затягли всіх уніятів до себе, то я при католицькому костьолі заховався і живу далі.

— Скільки-ж вам літ? — спитав я.

— В день святого Миколая 65 буде. Старий вже я і самотній... Стільки й радости, що той орган...

— Ви любите музику?

— Я все, що гарне для душі люблю... Люблю пісні, казки всякі.

— Наприклад?

— Як от вам росповів!...

— Так це казка?

— А хто його знає?... Для того, хто вірує в Бога, може бути правдою...

— А скажіть мені, який той Жид собою? — спитав я його.

— Кажуть, що він високий, горбатий, лисий, з довгим закарлюченим носом, з довгою білою бородою, ходить без шапки, в подертому халаті і в постолах на босу ногу...

— Це цікаво... — промовив я, вийнявши з кишені записника.

— Ви хочете це все записати? — запитався він мене.

— Так! — сказав я.

— Ото було-б добре, щоб ви не тільки записали це для себе, але й инших переказали, що чули! Хто знає, може й справді між нами крутиться той Вічний Жид і не дає нам спокою?!...

— Гаразд, гаразд! — сказав я. — Життя є життєм, а казка — казкою... Звичайна річ, що роскажу!...

— Ой, буде ще таке життя, що й правнуки згадуватимуть! — промови він, кланяючись мені.

Я встав і подякував йому за казку. Він мовчки подивився на мене своїми пронизливими очами і тихо подався в місто, звідки широкими хвилями плили звуки ранішних недільних дзвонів.

• • •

...Через якийсь час на нас несподівано насунули вороги і ми залишили своє пристановісько. Довгими сірими валками тягнулися ми біля малого міста Дунаєвець і ніхто з нас не знав — де станемо й відпочинемо. Гнані не стільки ворогом, скільки власним розбратом, ми дали волю своїй сваволі, наче в ній був ратунок наш...

Виїзджаючи з міста, я побачив над дорогою високого, горбатого, лисого, з білою широкою бородою, в обдертому халаті і в якихось капцях старого Жида, який дивився на нас і чогось плакав.

— Чого ви плачете? — спитав я з воза.

Він повернувся в мій бік, склав навхрест на грудях кістляві й худі руки і швидко-швидко зашварґотав щось по старожидівському.

В той час до нього підбігла молода жидівка і сказала:

— Годі, годі! Ходім!

— Що з ним? — спитався я жидівки.

— Це він так після погрому... Був колись побожним цадиком в Умані і мав свою сімю... Зараз нікого не має і так собі по світу ходить... — відповіла Жидівка.

— А ви його родичка, чи що? — спитався я її.

— Ні, він чужий, алеж ми Жиди і своїх не цураємося! — сказала вона і, взявши його за руку, потягла в брудний і смердючий провулок.

Я їхав далі і, їдучи, думав про те, яка саме ріжниця між справжним життєм і містичною леґендою. Чи не є цей Жид тим самими Агасвером, що своїм безмежним горем збільшує наше безталання?...

Бережани, в травни 1921 р.

FRENCH LINE
COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE
French Postal Service

Посліпша лінія
НЮ ЙОРК — МЕМЕЛЬ

FRANCE ..... June 28
LA TOURAINE ..... June 29
ROUSILLON ..... July 1
LA LORRAINE ..... July 1

*Получення з S. S. Pologne виїзджаючі з Пачте 14. липня.

ЦІНА 3-тої КЛЯСИ.....$110.00

Знамениті 3-тої кляси вигоди. Кабіни з умивальними і водопроводами для 2, 4 або 6 людий. Осібний їдальничий покій, покій до курення, бара і голярня для услуг для 3-тої кляси пасажирів. Вино і пиво даром.

По дальші інформації голоситись до місцевих аґентів Французької Лінії.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

5000

українських ілюстрованих книжок з інформаціями в патентових справах ми видрукували. Винахідники і другі пишіть по ту книжку, дешо дома, наклад стане. Пішлемо безплатно.

Патентовані адвокати: учтиві, скорі, справедливі.

A. M. WILSON, Int. Patents
310 Victor Building,
WASHINGTON, D.C.

ЗНАНИЙ УКР. ХИРОПРАКТОР

ДР. АНДРЕЙ БОРАК

лічить ріжні недужі недуги так **МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН** не уживаючи медицини. Переконайтеся, увірите.

Ню Йорк офіс: **335 East 18th Street.**
Понеділок середа, пятниця від 10. рано до 7. вечер.
В неділі від 10. до 1.
Passaic, N. J. офіс: 52—2nd Street.
Вівторок, четвер, субота, від 12. до 8. вечер.

DR. M. SMITH
70 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072
Коло Церкви св. Юрія
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Найдосконійші електричні апарати.

DR. D. SPARROW
ХИРОПРАКТОР
Лічить ріжні хороби мущин і женщин. Години 10—12 рано, 5—7 веч.
180 Avenue C, ріг 11-ої улиці,
NEW YORK CITY.

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
СПЕЦІЯЛІСТА ХРОНІЧНИХ НЕДУГ, КРОВИ, ШКІРИ, НЕРВІВ, ЖОЛУДКА І НИРОК.
Порада даром.
DR. ZINS
110 E. 16 ST., NEW YORK
Межи 4th Ave. а Irving Place.
Години від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

ДР. МИКОЛА А. ВОСТРОСАБЛІН
РУСЬКИЙ КРАЙОВИЙ ЛІКАР.
Посідає велику і довголітну практику як хірург і акушер з старім краю і Америці. 7w—
Лічить мущин, женщин і дітий.
Пацієнтів приймає в офісі під ч.
78 Sussex St., Jersey City, N. J.
Урядові години: рано 9—10; 1—2 і 6—8 вечер. в неділі 1—4 пополудни.
Рівнож відвідуже хорих по домах на телефонічне покликанне в кождім часі. Телефон Montgomery 5562.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
304—2nd AVENUE,
межи 17-ою а 18-ою улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1852 Stuyvesant

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приймання: від 9. рано до 9. вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th St., NEW YORK, N. Y.

НОВА ОФЕРТА!
ХТО ПРИШЛЕ ЗАМОВЛЕННЕ НА $3.00 ДО КНИГАРНІ „СВОБОДИ", той дістане Календар Укр. Народного Союза цілком даром.
Пишіть на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand Street. Jersey City, N. J.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"
В хвилях переохолодження, на перші болі ревматизму або невралгії — ужийте сей сполітичний домашний лік.
Впевнитеся щоб кожда бутелька Pain Expeller яку купуєте мала знак Anchor.
35 і 70 центів в аптиках або
P. AD. RICHTER & CO.,
104-114 S. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

СОНЦЕ.

В ясну годину сонце єще так, що на його не можна довитись. Але в туман або перед заходом воно вже не так блищить і на його легко роздивитись. Сонце здається нам огняним кругом. Спершу можна подумати, що воно кругле й плескувате, як пятак, або як корж; а справді воно — куля, як і наша земля. Сонце — величезна, страшенна огняна куля, і коли її круг здається нам не більшим од круга повного місяця, то ще тільки тим, що воно дуже далеко од нас. Ви, звичайно, знаєте, що кожда річ що-далі здається меншою. Чоловік здалека здається нам не більшим од мурашки; птиця у високості — крапкою; навіть могила на обрію просто купкою землі. Взагалі, чим далі яка річ, тим вона здається меншою. А до сонця од нас 140 мілюнів верстов. Цеж навіть незрозуміло! Найшвидчий зелізницький потяг, не спиночись, ішов-би до сонця 300 років. Гарматна куля, що пролітає верству за 2 секунди, до сонця летіло-б мало не 10 років. Та треба бути й справді величезним, щоб в такій далечині здаватись таким, як ми його бачимо.

Знаючи його далечінь, вчені люде вирахували, що діаметр сонця=1300000 верстов, а по його екваторові більш, як 4 міл. верст. (у 108 разів більш, ніж по екваторові землі) Обєм сонця в 1,280 000 разів більший, ніж обем земли, себ-то треба 1.280.000 земель, щоб скласти одну таку кулю, як сонце. Земля перед сонцем — це все однаково, що одно, зернятко перед 25—відерною бочкою зерна; і чи більш, чи менш однією землею — для великости сонця байдуже. Вираховано навіть вагу сонця: воно важить у 324000 разів більш, ніж земля. Так ось яке це світило, що стародавнім людям здавалось не більшим од огненого колеса, котре котиться в повітрі трохи вище, ніж хмари.

Щоб гаразд роздивитись на небесні світла, астрономи вживають тепер величезні підзорні труби. Крізь ці труби яка-небудь річ здається в сто й тисячу разів більшою, ніж тоді, як дивитись на неї голим оком.

Роздивляючись на сонце крізь труби, насамперед помітили, що на його поверхні иноді видко плями, котрі в порівнянні з сонячним сяйвом здаються темними, а справді вони тілки не такі блискучі. Плями бувають не однакові на вигляд: є більші й менші. Зміряли якось одну пляму: вона була в 10 разів більша од всієї земної поверхні. Часом цих плям багато, а часом нема зовсім; видко, як вони робляться, міняться й зникають.

З того, що соняшні плями міняться, зникають і знову заявляються, видко, що вони не є щось стале, постійне, от як наші гори на суходолі, або острови на морях. Крізь трубу соняшна поверхня здається схожою на поверхню моря — тоді, як воно хвилюється; тільки вона хвилюється огняними хвилями. Вона вся наче закутана в полумя в легкий огняний ясний газ, що з усіх боків очочає масу величезної кулі, менш блискучої і, запевне, рідкої (а не твердої і ця блискуча атмосфера безперестану хвилюється, як полумя на вітрі. Часом з неї вилітають величезні огняні вибухи: то вихори пари; вони йдуть мабуть з глибини огняної атмосфери, підіймаються крізь розпечену поверхню, розривають її й роблять ніби дірки в полумі, схожі на лійку; низ лійки здається темним в порівнянні з дуже блискучими боками; то вони й рублять ті плями на блискучому соняшному кругові. Слідкуючи за плямами на сонці, можна помітить, що вони не зостаються на однім місці круга, а переміщуються, і всі в один бік. Вони заявляються з одного боку, частенько купками, як острови на земнім глобусі, за 7 день пересовуються на середину круга, а ще через 7 день підходять до краю, заходять на другий бік а за два тиждні знов заявляються і знову з того-ж таки краю, що і спершу, звичайно, як що не зникають зовсім. Це виразно показує, що і сонце обертається кругом себе так, як земля, а з ним і плями. Коли ми прослідкуємо, скільки часу треба плямі, щоб зробити цілий оборот і вернутись на своє місце, то побачимо, за який час сонце обертається. Таким способом дізнались, що воно обертається за 25½ день. Значить, воно обертається не так швидко, як земля.

Виходить, що сонце — величезна куля; вона відокремлена в безміррі і обертається кругом себе; воно рідке, розпечене, оточене огняною атмосферою, котра завсігди хвилюється, мов на великому вітрі. Теплота сонце безмірно велика, і воно випускає її, як і світло на всі боки в безміррі. Цього проміння дістає й земля, для котрої сонце є великим джерелом теплоти й світла, а з ними й життя. Воно піднімає пару в повітрі, робить хмари з неї й живущі дощі; воно ростить рослини, їхні квіти й овоч; воно зганяє сніги й дає весною зело лісам, золить наші ниви в літку і виноград в осени. Без його на землі загинуло-б життя; земля поринула-б в довічнім безпросвітнім ніч і зробилася-б холодною, дикою пустою.

United American Lines Inc. JOINT SERVICE WITH **Hamburg American Line**

НЮ ЙОРК ГАМБУРГ ВПРОСТ!
Найкоротше дорога до всіх частий Середної Европи.
КОРАБЛІ ВІДХОДЯТЬ КОЖДОГО ЧЕТВЕРГА
з доку 86, North River, Foot of 46th St. в полудне.
Кабіни з 2, 4 і 6 ліжками на кождім кораблі. Великі їдальнині і кімнати, салі і всі спацирові покладе дно ужитку пасажирів 3-ої класи.
Кораблі "Hansa", "Barcelona", "Westfalia" і "Mount Clay" мають талон кілька спеціяльних кабінів.
Два нові 20,000 тон три-шрубові кораблі,
"RESOLUTE" and „RELIANCE"
будуть відправати на переміну що другий вівторок з 1, 2, і 3-тої класи пасажирами.
По замовленню звертайтесь до
UNITED AMERICAN LINES INC. 39 BROADWAY NEW YORK
або котрого небудь управляючого агента.

ЕКСПЕДИЦІЯ НА ГАВРЗІАНКАР (МОНТ ЕГРЕР).

По невдачній експедиції минулого року вибралася цьої весни нова експедиція на верцки високого Гаврзіанкару. Їй удалося щасливо вийти на один зі шпилів, що стоять найблище що до центрального верха. Тепер зміряють товариші експедиції до осягнення лідівця під шпилем, який доси уважається за недоступний.

З ХРОНІКИ БАНДИТИЗМУ В ГАЛИЧИНІ.

В лісі коло Сушини Великої пов. Добромиль, застрілив бандит Вісньовскі з Ярослава рубка Василя Величка, що вийшов на лови. Вісньовскі думав, що це один з поліянтів, які за ним шукають, (він убив недавно двох поліянтів в Сяноку). бо Величко мав на голові поліційну шапку.

ШИФКАРТИ
на поспішні корабля до краю і з краю. Через море в осьмох днях. Каюти в 3-ій класі на 2, 4 і 6 осіб. Чесна обслуга і совісна опіка. Пашпорти виробляємо листовно. Також виробляємо документа, що можете вернутися назад до Америки в 6-ох місяцях без жадних клопотів.
ХОЧЕТЕ СПРОВАДИТИ РОДИНУ ДО АМЕРИКИ?
Першого липня зачуть пускати до Америки прискачене число еміґрантів кождої національности на 1922/23 рік, отже хто пішле шіфкарту скорше, того родина зможе приїхати скорше. Пишіть по інформації ще нині.
ГРОШІ ПЕРЕСИЛАЄМО ДО КРАЮ і ґарантуємо, що родина отримає в трох тижнях. Полагоджуємо всі ґрунтові справи як: контракти, інтабуляції, повномочія і ин. пишіть до:
AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
520 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.
(Philadelphia Office: 322 N. 8th Street)
ЗА УПРАВУ БЮРА: — АНТІН ПАШУК, през.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!
ДОЛЯРИ ДО КРАЮ
пересилаємо так, що в краю виплачують пересланy суму ДОЛЯРАМИ.
ШИФКАРТИ до краю і з краю на всі лінії, по компанійчних цінах.
СТАРОКРАЄВІ ДОКУМЕНТА І СПРАВИ.
По близші інформації пишіть або приходіть до:
Standard International Agency
(на місце AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE)
30 EAST SEVENTH STREET, NEW YORK, N. Y.
Володимир Кілчинський, управитель.

ЗАЛІСЄ
ПОВІСТЬ ОСИПА МАКОВЕЯ.
Друге справлене виданне брош. 1.00 в оправі **$1.25**
Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:
"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ПОСИЛАЄСЯ ГРОШІ
ПО НАЙНИЗШИМ ДЕННИМ КУРСІ.
ШИФКАРТИ на всі лінії спродаються по компанійчних цінах як і самі компанії.
ПЛАТИМО ПРОЦЕНТ від Доляра на депозитах.
ВСІ НОТАРІЯЛЬНІ СПРАВИ полагоджуєся сумлінно.
ПАПЕРИ ДЕКЛЯРАЦІЇ виготовляємо скоро.
MOKRAY BRODERS Банкері під Державною Контролею.
MOKRAY BROTHERS BANKERS
150 SECOND ST. Bankers PASSAIC, N. J.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ШИКАГО, ILLT. Бр. св. о. Николая, від. 106 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ товариства відбудеться о 1-ій годині пополудни в неділю, дня 25. червня в гали парохіяльній при Оклей і Райс стр. На порядку нарад будуть важні справи до полагодження. — С. Прокопів, предс.; М. Турко, секр.

НЕСКОГОНІНҐ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 231 У. Н. Союза, повідомляє своїх членів, що надзвичайний мітинґ відбудеться о 1. годині попол., дня 25. червня в гали Феда Ферка під ч. 430 Катавіса улиця. Проситься всіх членів явитись і виповнити місячні вкладки. — А. Гоцко, предс.; Я. Чолій, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Володимира, від. 162 У. Н. Союза повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться дня 25. червня, о годині 1-ій пополудні в гали церковній при Семів улиці. Кождий член на той мітинґ має явитись, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздание контрольної комісії і вибір нового-секретаря, бо старий резиґнує. Члени, котрі не явилися на той мітинґ, заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Н. Дзюба, предс.; А. Ковальчик, кас.; Н. Піщік, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Богд. Хмельницького, від. 22 У. Н. Союза повідомляє як місцевих так і позамісцевих членів, що піврічний мітинґ відбудеться в суботу, дня 24. червня, о годині 7-мій вечером в гали церковній при 162 Норт 5-та ул. Проситься всіх членів явитись, бо є важні справи до полагодження. Нових членів будеться приймати без вступного до товариства, а до У. Н. Союза за половину вступного. Члени довгуючі мають виправити свої залегости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Неявившійся член підпадає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — Г. Бардак, предс.; М. Баглай, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Український Клюб Поступовий, від. 70 У. Н. Союза повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться в суботу, дня 24. червня, о годині 7-мій вечером, в гали Народного Дому під 72 Морріс стр. Програма мітинґу: 1) Справоздание урядника за пів року. 2) Голосование над референдуз від гол. уряду У. Союза в справі видання календаря на рік 1923. 3) Справа на ювілею 20-літного істнования нашого товариства. 4) Кождий член, котрого діти є вписані до Молодечого Департаменту, має принести їх старі громоті, а в заміну дістане нові громоті. Родичі котрі не вписали єще своїх дітей до У. Н. Союза, мають тепер добру нагоду вписати своїх дітей до У. Н. Союза після нової реформи є найлішна і найтаньша асекураціяя, так для старих членів як і для молодих. Кождий член повинен вписати свої діти до У. Н. Союза, як також повинен припровадити бодай одного нового члена до товариства і до У. Н. Союза, бо У. Н. Союз приймає тепер членів половину вступного, щоби наше товариство до дня 22. жовтня с. р. в котрий то день припадає 20-літний ювілей його істнования, зросло бодай до 500 членів. Діячі членів мають виправити свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Член котрий не прибуде на той мітинґ, заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — М. Сидор, предс.; А. Онисик, секр.

НА РІДНУ ШКОЛУ В ГАЛИЧИНІ.

(Виказ за місяць май 1922).

1. о. Стефан Маланяк, Аліквіпа, Па. 5.00
2. Павло Стрембільский, Ню Йорк 1.00
3. Податок з Перт Амбой за місяці март, квітень і май 15.00

Зложили: Павло Гаврилів, Теодор Гавриш, о. Й. Чаплинский, Іван Ваверчак, Теодор Яворський.

4. Володимир Колесник з Ню Гейвен, Конн., через Пилипа Малтая, Ню Йорк 2.00
5. 3 місячних складок в Ню Йорку 51.00

Ліста ч. 3 (Лев Миронюк) 5.00; ліста ч. 14 (Антін Кушик) 9.00; ліста ч. 33 (Петро Драй) 5.00; ліста ч. 36 (Василь Ладуга) 10.00; ліста ч. 37 (Дмитро Ліпік) 14.00; Ліста ч. 39 (Текля Хома) 8.00.

РАЗОМ $74.00.

Вислано чеком Ам. Експрес Ко. до Дністра у Львові дня 19. червня. В касі не остає нічого.

Др. С. Демидчук.

CUNARD-ANCHOR
Найпосліпшійші модерні кораблі в світі. Найчемнійша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусідній місті находиться наш місцевий аґент.
До Польщі, Литви, Росії, України і всіх Балтійських країв через Гамбурґ.
SAXONIA ..... July 1
CARONIA ..... July 29
Кабіна $130; III. кляса $103.50
Такса $5.00.
Через Ліверпуль і Ґлесгов:
SCYTHIA ..... June 22
LACONIA ..... July 6
CARMANIA ..... July 13
Під особистим проводом пруських і рівнокучними получеными з Сантаматор до Данциґу, Ґдиня і Любаєн.
Через Сантемптон кождого вівторка:
MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA
Через Анґлію або Гамбурґ до Данциґу $106.50; Ґдиня $107.
Такса $5.00.

ДО КРАЮ
можемо відіслати кождого хто схоче працювати на кораблі коли на голова денно при легкім занятю. Пашпорти на цілий полагодимо по прибутю до нас. Звертайтеся до:
GREENWICH LABOR AGENCY,
129 Greenwich Street,
New York, N. Y.

ФАРМИ!

ГОТОВИ ДО МЕШКАННЯ
новий, вигідний з трех кімнат Бунґалов $750, $150 готівкою; чотири кімнати $900, $250 готівкою, пять кімнат $1050; $350 готівкою. Ціни включають і мебелю. Решта місячно як рент. Всі удішення, близько міста.
ROOM 74, 180 BROADWAY, N. Y. C.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.
Вдова мусить продати фарму. Фарма 160 акрів, 60 акрів ліса, великий сад, ріка, ціла фарма засіяна, дім з 12 кімнат, барна, сайло і т. д., 12 коров, 2 коні, 350 курий, 30 гусий, 4 безрогих 5 качок, всі тульа, на стейтовій дорзі. Ціна $4500, готівкою $2000.
Фарма 50 акрів, сад, озеро, новий дім з 9 кімнат, 5 коров, кінь, 100 курий 3 безрогих, машинерія, 2 милі до міста. Ціна $3000, готівкою $1.000. 40-45
PISARKO & POKUTNY,
429 E. 5th Street, New York City

ФАРМА! ФАРМА В ROME, N. Y.
Ся фарма є першої кляси, 69 акрів, 4 ліса, сад, 6 коров, 2 коні, машини, 5 безрог. до 250 курий і качок. Грунт гарантований, чорна земля, діла і пашня, майже нові. Ся фарма коло школи, церкви і стейтової дороги. Хто купить сю фарму, то подвижеє мені, бо я ґарантую за сю фарму. Ціна $6000, вплати половина, а решта на річні сплати по сотці на рік і 5%. Сю фарму купуєте впрост від властителя. Прошу голосити на мою адресу по дальші пояснення. 45-49
ІВАН ЛАВРУК,
306 S. Madison St.; Rome, N. Y.

ДО ПРОДАННЯ краєвий фільварок, 335 акрів земелі, 120 акрів будівничого ліса, великий сад, решта чисто без каміння земля, 1 палата з 14 кімнат, 1 дім з 9 кімнат і 10 других будинків, 50 голстайн коров, 2 реґістровані бугаї, 4 коні, 300 курий, гуси, качки, 2 ліджаї і розмаїта машинерія. За молоко 900 доларів в місяць. Ціна за все $16.500, готівкою $6000, решта на легкі сплати. PHILIP LOBOR, 274 E. 4th St., New York City. 40-45

ПРОДАЄТЬСЯ ФАРМА 10 акрів в Long Island. 1 міля від міста, дім з 7 кімнат, дуже гарний сад, земля дуже добра і урожайна, 50 курий, дещо тульа, продається дуже тано. Маю також другі малі і великі фарми на продаж. Голосіться до: K. KANEWITZ, 144 E. 7th St., New York City. Книгарня. 44-49

СІЧОВИЙ БАЗАР В НЮ ЙОРКУ ЗАІНКОРПОРОВАНИЙ.
Звісна українська бізнесова інституція в Ню Йорку „Січовий Базар", зістала дня 16. червня 1922 року заінкорпорована після прав нюйоркського стейту на суму 50 тисяч доларів. На першім мітінґу вибрано директорами: Мирон Сурмач, голова; Іван Корнілюк, скарбник; Григорій Герман, висар. Решта два бувші властителі Січового Базару. Григорій Герман, український економіст, який покінчив школи на університеті „Колюмбія" в Ню Йорку.
Січовий Базар до цего часу переважно занимався купном і продажею книжок, дня 15. лютого с. р. відкрипо від Українського Народного Союза друкарню в Ню Йорку, задумує під зиму почати видання тижневика і науковий місячник.

ПАШПОРТИ, ШИФКАРТИ, ОРДЕРИ
старокраєві шифкорщик, найтаньше полагодуємо Канцелярія Нотарільна.
T. J. HRYCEY CO.,
329 S. 4th St.,
PHILADELPHIA, PA.

NORTH GERMAN LLOYD
Дво-шрубові кораблі
ДО СХІД. ГАЛИЧИНИ
в кабінах або 3. клясою
NEW YORK — BREMEN
Кораблі відходять кождої другої середи.
Богато улішені третої кляси приспособлене для вигоди.
Знамента кляси, вигідні замкнені кабіни для 2, 4 або 6 осіб.
По дальші інформації удавайтеся тої бурзи, котрого місцевого аґента або до
NORTH GERMAN LLOYD
14-16 Pearl St., New York

НОВИНКА! НОВИНКА! НОВИНКА!
Першорядної якости ПЕРА ФОНТАНОВІ Waterman's Ideal Fountain Pen" можете купити в Книгарни „Свобода". Перо ґарантоване 14-каратове золото. При наповненню-чорнилом це потрібно уживати жадної помпки, бо вистарчить підвести ніхтем капцку уміщену з боку, занурити перо в чорнилі, спустити поволи кляпку на долину, а воно само наповнюється.
Ціна того пера з пересилкою $2.75.
Пишіть на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЄТЬСЯ женщини або дівчини, яка вміє писати по українськи і польськи. Добре булоби, якби розуміла писати на тайпрайтері. Голоситися до: Mrs. L. Piasecka, 225 E. 14th St., або Wm. Laszcak, 133 Second Ave., New York City. 45-45

ПОШУКУЮ легкої роботи на фарми. Кому треба би було такого робітника, прошу голоситися до: Robitnyk, єго "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 44-45

СВЯЩЕНИК гр. кат., не жонатий, пошукує женщини до заряду дому. Мусить добре варити. Усіляк прошу писати до: о. Осип Боярчук, 131 N. Beech St., Mt. Carmel, Pa. 43-48

ПО ПРИЧИНІ смерти властителя, мусить продатися фарма в дуже добрім положенню, богато земелі родючої, велике пасовисько, великий ліс, два великих сади, фарма вся обсіяна і обгаджена, 17 коров, бугай, оден добрий кінь, машина Buick, всі знаряди які потрібні до фарми. Добра нагода, яка мало трафиметься. Фарма продається тамще як вона вартує. Голоситися до: ANDREW HALACH, 22 Fountain Street, Woonsocket, R. I. 45-47

ПОЗІР! РОДИМЦІ, ПОЗІР.
Новість! Новий винахід, нова медицина від всіляких ран, як: попечення, почення ніг і скалічення. Ціна фляшки 75 центів з пересилкою. Голоситися на адресу: JOHN MANELICH, Box 251, Youngsville, Pa. 44-47

МУСИТЬ ПРОДАТИСЯ фарма по причині, що властитель вдовець і сам не може дати собі ради. Фарма 50 акрів, 30 обсіяної а решта ліс і пасовисько, великий новий дім, барна, шопхлів, великий курник, древтуна, гарний сад коло хати, керниця коло хати, почта приходить до хати, шкіл близько, фарма зараз при стейтовій дорозі. Фарму продається враз з меблями. Ціна $5000, а хто купить її сейчас, дістане її за $4000. Голоситися сейчас до властителя: FRED PRECLIK, R. F. D., Galway, N. Y. 45-50

КІМНАТИ ДО ВИНАЙМЛЕННЯ НА ВАКАНІ
Хто хоче через свої вакації мешкати в гарній околиці і на свіжім повітрі, хай зголоситься на адресу: Alex Dobrosky, P. O. Box 352, Nantic, Conn. Phone 9—3 Niantic.

SANTAL MIDY — КАТАР МІХУРА
Хороніть ваше здоровля
Завсігди уживайте
SANYKIT (Sanitary Kit) PREVENTIVE
складник модерних дослідів
Дає цілковиту охорону
В всіх аптиках або
$1 Box 199, New York

ПРИБОРИ ДО ГОЛЕННЯ.
Бритви, машинки, ножиці, качі, щіпки до волосу, пасть, толкотова вода, пардер до лиця, тонік і перфума, всьо ґарантоване і по найнизших цінах можна набути у
А. ЧАРНЕЦЬКОГО,
2402 INGERSOLL STREET,
PHILADELPHIA, PA.

НАЙНОВІШІ
КИТАЙСЬКІ
КНИГАРНЯ „СІЧОВОГО БАЗАРУ" ВИШЛЕМО КОЖДОМУ ДАРОМ.
SICHOVY BAZAR
04 E. 7-TH ST.
NEW YORK, N. Y.

РЕКОРДИ І УКРАЇНСЬКИЙ СКЛАД МУЗИЧНИ
Приймається також ґрамофони до направок і другі інструменти.
В нас можете набути ріжнородні інструменти музичні та ґрамофони Columbia, Victor, Grande, Pathe і Castle. Також можете набути українські рекорди Columbia, Victor і Okeh. Ціни дешевші як ведуть. Просимо спробувати а переконаєтесь що по тих цінах Ви не купите ніде. Пишіть до:
INTERNATIONAL MUSICAL SAFES CO.,
W. Sherofsky, Prop.
116 E. 3rd Street, New York City

вартість **ПАТЕНТУ** вартість
Хто може отримати патент і що може бути опатентоване, як також більше поміткачів і цінних інформацій знайдете в мій нові друковаїй книжцеві і патентовій книжці, яку висилаю кождому ДАРОМ.
В Ваших клясах Інтерес звертайтеся в справах винаходів до мене.
MARCIN LABINER.
Reg. Patent Atty. (S.),
3 PARK ROW, NEW YORK

СТЕФ. І. СВУСЯК І СИНИ
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга чесна і дешева.
Достарчується автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1745
48 Prospect Ave., Bayonne, N.J.
Telephone 540